

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 237/2010-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. júna 2010 predbežne prerokoval sťažnosť P. L., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody, vo veci namietaného porušenia jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 49/2007 a jeho rozsudkom z 18. novembra 2008 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 127/2009 a jeho rozsudkom zo 4. mája 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. L. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. mája 2010 doručená sťažnosť P. L., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom

Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 49/2007 a jeho rozsudkom z 18. novembra 2008 a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 127/2009 a jeho rozsudkom zo 4. mája 2010 (sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie svojich práv uznesením krajského súdu zo 4. mája 2010, ale zo zistení ústavného súdu vyplýva, že v danej veci krajský súd rozhodol rozsudkom, pozn.).

Z obsahu sťažnosti a priloženej dokumentácie vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou podanou na okresnom súde domáhal proti žalovanej spoločnosti C., s. r. o., prevádzkovateľke televíznej stanice... (ďalej len „žalovaná“), v konaní o ochranu osobnosti náhrady nemajetkovej ujmy v sume pôvodne 2 000 000 Sk a neskôr v sume 5 000 000 Sk.

K neoprávnenému zásahu do osobnosti sťažovateľa malo dôjsť v rámci spravodajskej relácie žalovanej odvysielanej 17. januára 2007 v čase o 12.00 h, 13.00 h, 14.00 h, 15.00 h, 18.00 h a 18.45 h a následne 18. januára 2007, v ktorej bol sťažovateľ označený ako vrah s plným uvedením jeho mena a s podobizňou jeho tváre, a to ešte pred právoplatným skončením jeho trestnej veci vedenej Krajským súdom v Nitre pod sp. zn. 1 T 1/2005. Okresný súd rozsudkom č. k. 19 C 49/2007-392 z 18. novembra 2008 zaviazal žalovanú zaplatiť sťažovateľovi titulom nemajetkovej ujmy 100 000 Sk do troch dní od právoplatnosti rozsudku a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Rozhodol tiež o trovách konania. Proti výroku rozsudku okresného súdu o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti sa sťažovateľ odvolal. Žalovaná sa proti rozsudku okresného súdu neodvolala.

Sťažovateľ bol v konaní o ochranu osobnosti zastúpený ustanoveným advokátom JUDr. I. S. (ďalej len „právny zástupca“). Právny zástupca listom zo 4. mája 2010, ktorý je prílohou sťažnosti, sťažovateľovi oznámil, že 4. mája 2010 sa uskutočnilo v jeho právnej veci o ochranu osobnosti odvolacie pojednávanie, pričom krajský súd „*nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v nepriznanej časti zamietol a výroky o náhrade trov právneho zastúpenia zrušuje a vec vracia Okresnému súdu na ďalšie konanie*“. Zároveň právny zástupca oznámil sťažovateľovi stručné dôvody rozhodnutia krajského súdu vyplývajúce z ústneho odôvodnenia vyhláseného rozhodnutia. Právny zástupca v liste zo 4. mája 2010

prisľúbil sťažovateľovi, že potom, ako mu bude doručené písomné vyhotovenie rozhodnutia krajského súdu, mu obratom zašle jeho kópiu.

Sťažovateľ sa domnieva, že predmetnými rozsudkami došlo k zásahu do jeho práva na spravodlivé súdne konanie, keďže okresným súdom priznaná suma je nedostatočná vzhľadom na viacnásobný zásah žalovanej do práv sťažovateľa. V prvom rade došlo podľa názoru sťažovateľa odvysielaním inkriminovaných reportáží žalovanou k porušeniu prezumpcie nevinu, keďže žalovaná v reportáži jednoznačne konštatovala, že sťažovateľ je vrah, a to ešte pred právoplatným skončením trestnej veci vedenej Krajským súdom v Nitre pod sp. zn. 1 T 1/2005 pre pokračovací trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1 a 2 písm. a), b) a j) Trestného zákona v znení zákona č. 253/2001 Z. z. (ďalej len „Trestný zákon“) a pre trestný čin nedovoleného ozbrojovania podľa § 185 ods. 2 písm. b) Trestného zákona. Taktiež podľa názoru sťažovateľa došlo konaním žalovanej k zásahu do jeho práva na ochranu mena a na ochranu súkromia, keďže žalovaná v inkriminovaných reportážach zverejnila jeho celé meno. K zásahu do práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti zasiahla žalovaná podľa názoru sťažovateľa tým, že ho v inkriminovaných reportážach zachytila v ponižujúcej a zosmiešňujúcej póze. V dôsledku konania žalovanej nemal sťažovateľ už „najmenšiu šancu obhájiť svoju nevinu“.

Sťažovateľ cituje judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) týkajúcu sa priznávania náhrady nemajetkovej ujmy. Zastáva názor, že mu patrí niekoľkonásobne vyššie odškodnenie, keďže v jeho prípade žalovaná porušila viacero jeho práv, a to vedomým a úmyselným konaním s cieľom dosiahnutia zisku. Súdom priznaná náhrada nemajetkovej ujmy nie je podľa názoru sťažovateľa postačujúca na to, aby „*takýto finančný kolos pocítil výšku priznaného odškodného pre obeť porušenia práva ako trest*“.

Sťažovateľ napáda tak rozhodnutie okresného súdu, ako aj rozhodnutie krajského súdu. Keďže rozhodnutie krajského súdu vyhlásené na pojednávaní konanom 4. mája 2010 nebolo dosiaľ sťažovateľovi ani jeho právnomu zástupcovi doručené, je sťažovateľ toho názoru, že „*kým mi nebude doručené uznesenie odvolacieho súdu, nemôžem účinne predložiť všetky argumenty, lebo zatiaľ som nevidel odôvodnenie odvolacieho súdu. Svoj*

návrh budem vedieť presne špecifikovať až po obdržaní a preštudovaní rozhodnutia odvolacieho súdu.

Zatial zasielam aspoň list od môjho ustanoveného právneho zástupcu, aby si ústavný súd aspoň predbežne vedel spraviť obraz o tom, ako odvolací súd rozhodol a čím svoje rozhodnutie ústne odôvodnil na pojednávaní.“

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Okresný súd Bratislava II. v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C/49/2007 a Krajský súd Bratislava v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co/127/2009 porušili základné právo P. L. na spravodlivé súdne konanie uvedené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 14 Co/127/2009 z 4. mája 2010 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu Bratislava na ďalšie konanie.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

1. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 49/2007 a jeho rozsudkom z 18. novembra 2008

Sťažovateľ v sťažnosti namieta, že k zásahu do jeho práv došlo postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 49/2007 a jeho rozsudkom z 18. novembra 2008.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Sťažovateľ mal právo podať proti namietanému postupu a rozsudku okresného súdu odvolanie (čo aj využil), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 127/2009 a jeho rozsudkom zo 4. mája 2010

Zo zistení ústavného súdu vyplynulo, že rozsudok krajského súdu sp. zn. 14 Co 127/2009 zo 4. mája 2010 nebol dosiaľ písomne vyhotovený, a teda ani doručený účastníkom konania, pričom zákonnej sudkyňi JUDr. B. bola predĺžená lehota na jeho vypracovanie do 30. júna 2010.

Podľa § 159 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku doručený rozsudok, ktorý už nemožno napadnúť odvolaním, je právoplatný.

Podľa § 49 zákona o ústavnom súde sťažnosť môže podať fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom sa porušili jej základné práva alebo slobody, ak o ochrane týchto základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Z citovaného § 49 zákona o ústavnom súde vyplýva, že sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy možno podať zásadne len proti právoplatným rozhodnutiam, opatreniam alebo iným zásahom orgánov verejnej moci. Z toho *a contrario* vyplýva, že ich nemožno podať proti takým rozhodnutiam orgánov verejnej moci, ktoré ešte nenadobudli právoplatnosť. Skutočnosť, že namietaný rozsudok krajského súdu ešte nenadobudol právoplatnosť, preto zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti v tejto časti pre nesplnenie procesných podmienok konania pred ústavným súdom, ktoré ústavný súd kvalifikuje ako nesplnenie náležitostí predpísaných zákonom.

Z § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde vyplýva, že obligatórnou súčasťou každého návrhu na začatie konania, a teda aj sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy musí byť okrem iného *odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy*.

Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

Z obsahu sťažnosti, ako aj priloženej dokumentácie vyplýva, že sťažovateľ nesplnil obligatórne náležitosti sťažnosti vyplývajúce z § 20 ods. 1 a § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré v čase podania sťažnosti a ani v čase predbežného prerokovania jeho sťažnosti ústavným súdom ani reálne nemohol splniť, keďže namietaný rozsudok krajského súdu ešte nie je (nebol) vyhotovený, t. j. sťažovateľ podal svoju sťažnosť predčasne a v podobe, ktorá nesplňa (a reálne ani nemôže) náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde.

Na tomto základe ústavný súd sťažnosť v časti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru namietaným postupom a rozsudkom krajského súdu, pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí.

Nad rámec uvedeného ústavný súd považoval za potrebné uviesť, že odmietnutie sťažnosti sťažovateľa nepredstavuje prekážku rozhodnutej veci (res iudicata) v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, t. j. sťažovateľ má možnosť opätovne sa obrátiť na ústavný súd so sťažnosťou, ktorou bude namietať porušenie svojich ústavou garantovaných práv postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 127/2009 a jeho rozsudkom zo 4. mája 2010 po nadobudnutí jeho právoplatnosti, a to v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. júna 2010